(1367) "रट परिभाषणे" (I-भ्वादिः-297. अक. सेट्. पर.)

राटकः-टिका, राटकः-टिका, रिरटिषकः-षिका, रारटकः-टिका ;
रटिता-त्री, राटयिता-त्री, रिरटिषिता-त्री, रारटिता-त्री ;
इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिककठतिवत् (148) बोध्यानि।
[1]परिराटी, [2]परिराटकः, [3]संरटितम्-[A]तः-तवान्, इमानि रूपाणि अस्य धातोः विशेषः।

(1368) "रठ परिभाषणे" (I-भ्वादिः-334. अक. सेट्. पर.)

बालमनोरमायां तु 'रट—' 'रठ इत्येके' इति दृश्यते।

राठकः-ठिका, राठकः-ठिका, रिरठिषकः-षिका, रारठकः-ठिका ;
रठिता-त्री, राठयिता-त्री, रिरठिषिता-त्री, रारठिता-त्री ;
इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिककठतिवत् (148) ज्ञेयानि।
शतरि-[B]रठन्-न्ती।

(1369) "रण शब्दार्थः" (I-भ्वादिः-445. 795. अक. सेट्. पर.)[अ]

घटादिः।

राणकः-णिका, राणकः-णिका-[4]रणकः-णिका, रिरणिषकः-षिका,
रंरणकः-णिका ;

---

1. 'संपृचानुरुधाङ्यमाङ्यसपरिसृसंसृजपरिदेविसंज्वरपरिक्षिपपरिरट—' (3-2-142) इत्यादिना तच्छीलादिषु कर्तृषु घिनुण्प्रत्यये रूपम्।
2. 'निन्दहिंसक्लिशखादविनाशपरिक्षिपपरिरट—' (3-2-146) इत्यादिना तच्छीलादिषु कर्तृषु वुञ्प्रत्यये रूपमेवम्।
3. 'नपुंसके भावे क्तः' (3-3-114) इति भावे क्तप्रत्ययः।
4. अय गतावर्थे 'घटादयो मितः' (ग. सू. भ्वादिः) इति मित्संज्ञकः। मित्संज्ञकत्वात् 'मितां ह्रस्वः' (6-4-92) इति णौ परतः उपधायाः ह्रस्वो भवति। एवं घटादित्वपक्षे ण्यन्ते सर्वत्र प्रक्रियोह्या। अन्यत्रार्थे राणयिता-त्री, इत्यादीनि रूपाणि यथायथमूह्यानि।

A. 'अम्लेटकैश्चाकटुचाटुभाषितैरटैः पटत्संरटितान् जनोत्करैः॥' धा. का. 1. 39.

B. 'वनाश्रयत्वेऽपि सकाठपर्यठद्रठन्मृगालीहठकर्मवर्जितान्।' धा. का. 1.44.

[अ] अस्य धातोर्घटादित्वं गत्यर्थकत्वे भोजादिसम्मतम्। क्षीरस्वामिप्रभृतयोऽनुवदन्ति च। पाणिनिसम्मतिरत्र नेत्यपि ज्ञेयम्।